

Utlåtande 2009:197 RIII (Dnr 328-2690/2008)

Minnesplats över Sven Wallander

Motion av Malte Sigemalm (s) (2008:80)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande
Motion (2008:80) av Malte Sigemalm (s) om ”Minnesplats över Sven Wallander” anses besvarad med vad som sagts i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Kristina Alvendal anför följande.

Ärendet

Malte Sigemalm (s) har i en motion (2008:80) föreslagit att en plats ska uppkallas efter Sven Wallander. Wallander var verksam som arkitekt i Stockholm. 1915 lade han fram ett förslag till stadsplan för bebyggelsen längs Kungsgatan, vars grunddrag också följdes. Sven Wallander tog 1924 initiativet till bildandet av HSB:s riksförbund. Han var dess verkställande direktör och chef för dess arkitektkontor till 1958.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret delar namnberedningens uppfattning att en mindre, tidigare namnlös park nära Stadsarkivet vid Kungsklippan på Kungsholmen uppkallas efter Sven Wallander.

Stadsbyggnadsnämnden anser att förutsättningarna för så kallad memorial-namn-givning i detta fall är ovanligt gynnsamma och föreslår Sven Wallanders Park som namn på en mindre, tidigare namnlös park vid Kungsklippan på Kungsholmen.

Kulturnämnden tillstyrker förslaget att namnge en plats efter Sven Wallander och föreslår att ärendet överlämnas till stadsbyggnadsnämndens namnberedning för vidare beredning.

Mina synpunkter

Arkitekten Sven Wallander har haft en betydande roll i Stockholms utveckling, dels genom sina arkitektoniska insatser, dels genom sitt engagemang i byggforskning och byggstandardisering. Det finns goda skäl att hedra honom med en plats i Stockholm.

Stadsbyggnadsnämnden argumenterar i sitt utlåtande väl för att uppkalla en plats efter Wallander och har redan hittat en lämplig plats för detta. Nämnden beslutade därför i somras att godkänna namnet Sven Wallanders Park, för en park på Kungsholmen.

Bilaga

Motion (2008:80) av Malte Sigemalm (s)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

Motion (2008:80) av Malte Sigemalm (s) om ”Minnesplats över Sven Wallander” anses besvarad med vad som sagts i detta utlåtande.

Stockholm den 18 november 2009

På kommunstyrelsens vägnar:
ANN-KATRIN ÅSLUND

Kristina Alvendal

Ylva Tengblad

ÄRENDET

Malte Sigemalm (s) har i en motion föreslagit att en plats ska uppkallas efter Sven Wallander. Wallander var verksam som arkitekt i Stockholm. 1915 lade han fram ett förslag till stadsplan för bebyggelsen längs Kungsgatan, vars grunddrag också följdes. Sven Wallander tog 1924 initiativet till bildandet av HSB:s riksförbund. Han var dess verkställande direktör och chef för dess arkitektkontor till 1958.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 juni 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det fordras en viss restriktivitet i utnyttjandet av gator och torg för uppförande av minnesmärken. Traditionen med minnesmärken måste hanteras med stor varsamhet för att inte urholkas. Sven Wallander har ingen plats uppkallad efter sig och heller inget annat minnesmärke i Stockholm. Sven Wallander har varit med och utformat många byggnadsverk i Stockholm bland annat Kungsgatan med Kungstornen samt Kungsklippans utformning. Stadsledningskontoret delar därför namnberedningens förslag att en mindre, tidigare namnlös park nära stadsarkivet vid Kungsklippan på Kungsholmen uppkallas efter Sven Wallander.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2009 att som svar på remissen överlämna namnberedningens utlåtande.

Stadsbyggnadsnämndens namnberednings tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Namnberedningen föreslår Sven Wallanders Park som namn på en mindre, tidigare namnlös park vid Kungsklippan på Kungsholmen.

Vid sitt sammanträde 2009-04-21 diskuterade Namnberedningen en motion av Malte Sigemalm (S) angående en minnesplats efter Sven Wallander och beslöt föreslå

Sven Wallanders Park som namn på en mindre, tidigare namnlös park nära Stadsarkivet vid Kungsklippan på Kungsholmen. Namnberedningen konstaterar att förutsättningarna för s.k. memorialnamngivning i detta fall är ovanligt gynnsamma. Den person som ska hedras har varit avliden i mer än 40 år, dvs. den "karantänstid" som rekommenderas av FN:s ortnamnsorgan och av Ortnamnsrådet är uppfyllt med råge. Dessutom finns en tidigare odöpt plats med viss anknytning till personens liv och verksamhet att tillgå.

Sven Wallander (2890-2968) var arkitekt och verkställande direktör i HSB:s riksförbund 1924-58. Han gjorde 1915 ett förslag till arkitektoniskt schema för Kungsgatan i Stockholm som i stort sett genomfördes. Han ritade själv Norra Kungstornet 1919-23 samt medverkade vid utformningen av många bostadshus i Stockholm, bl.a. på Kungsklippan. Wallander engagerade sig djupt i byggforskning och byggstandardisering och drev fram bl.a. genomgående ljusinsläpp, sopnedkast, centralradioanläggning och tvättstugor i HSB:s fastigheter. Han prisbelönades 1960 för sina insatser på detta område av Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 mars 2009 att besvara remissen genom att överlämna och åberopa kulturförvaltningens tjänsteutlåtande.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 februari 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Arkitekten Sven Wallander (1890-1968) var verksam som arkitekt i Stockholm. Han satt i Stockholms stadsplanekommission åren 1916-17. Han har också haft stor betydelse för utvecklingen av den moderna bostaden under 1900-talet, bland annat introducerade han sopnedkastet i Sverige. Wallander tog 1924 initiativet till HSB:s riksförbund, där han var VD och chef för arkitektkontoret fram till 1958.

Förvaltningen tillstyrker förslaget att namnge en plats efter Sven Wallander och föreslår att ärendet överlämnas till stadsbyggnadsnämndens namnberedning för vidare beredning.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:80

2008:80

Motion av Malte Sigemalm (s) om en minnesplats över Sven Wallander

Dnr 328-2690/2008

En förgrundsgestalt i Stockholms Arkitektoniska utformning och idériakedom om bl a bostadens värde och utveckling stod arkitekten Sven Wallander för. Sven Wallander har varit med och utformat många byggnadsverk i Stockholm, bl a Kungsgatan med Kungstornen samt Kungsklippans utformning. Som arkitekt utformade han även en helt ny syn på husens utformning och ljusinsläpp, huvudtesen var lägenheter med genomgående ljusinsläpp.

Sven Wallander tog initiativ till att bilda HSB-rörelsen som betytt mycket för Sveriges bostadsutveckling.

Sven Wallander var den som införde sopnedkast, centralradioanläggning i fastigheter, tvättstugor samt satte norm för hur kök skulle utformas i HSB fastigheter. Sedemera infördes detta och mycket annat i det övriga beståndet av fastigheter.

Sven Wallander var under hela sin aktiva yrkesutövning utvecklare av bostaden och bostadsområdets utformning och fick bl a 1960 KTH stora pris.

Priset utdelas till

Person som genom epokgörande upptäckter och skapande av nya världen samt sinnrika tillämpningar av vunna rön på det praktiska livets områden främjar Sveriges fortsatta materiella framåtskridande eller en person som genom vetenskaplig forskning funnit särskilt värdefulla principer eller metoder vilka är användbara för tillämpningar, som främjar ovan nämnda syften, eller person som genom konstnärliga insatser utövar ett mäktigt inflytande särskilt på det egna folkets själsliv

Undertecknad motionär hemställer
att Stockholms kommunfullmäktige beslutar att uppkalla plats efter
Sven Wallander

Stockholm den 17 november 2008

Malte Sigemalm